

Випуск 25 / 2013. С. 265-274. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/6249/1/Fedorenko_265.pdf.

6. Мельник О. В. Допит особливо вразливих жертв в умовах воєнного стану: Матеріали IV щорічної конференції «Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу»; м. Київ, 16 грудня 2022 р. С. 182-185.

Сокол Денис Олександрович,
здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 2 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий керівник:
кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри криміналістичного
забезпечення та судових експертиз
Національної академії внутрішніх справ
Свобода Є. Ю.

ВИКОРИСТАННЯ 3D-СКАНУВАННЯ ДЛЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ ДОКАЗІВ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

На сьогодні пріоритетним напрямком в середовищі криміналістів та процесуалістів виступає застосування інноваційних засобів для документування доказів воєнних злочинів російської федерації проти України. Національна поліція України збирає докази щодня. Корисні нові технології документування, включаючи 3D-технології. Спеціалісти-криміналісти Національної поліції опанували застосовування новітніх 3D-сканерів для фіксації наслідків ракетних ударів, артилерійських обстрілів, бомбардувань та інших воєнних злочинів росіян.

Проблематика застосування інноваційних науково-технічних засобів у розслідуванні злочинів не є новою. Дослідженню різних аспектів впровадження інноваційних техніко-криміналістичних засобів і технологій присвячені дослідження таких учених, як Г. Авдеева, Р. Благута, О. Дуфенюк, В. Журавель, А. Коваленко, Р. Степанюк, В. Тіщенко, В. Шевчук, Р. Шехавцов В. Шепітько та інші,

Цілком слушною є думка О. Дуфенюк, згідно з якою активне впровадження інновацій дозволяє більш ефективно

виконувати завдання, підвищити якість роботи, економити ресурси [1, с. 313].

3D-сканери можна використовувати різними способами, щоб допомогти в конфлікті. З одного боку, їх можна використовувати для документування доказів воєнних злочинів, а з іншого – для криміналістичної реконструкції жертв. Ця технологія також підходить для документування людських останків, а також для збереження доказів пошкоджень будинків, транспортних засобів та інфраструктури. І робить це так швидко і точно, щоб докази можна було зберігати, а не знищувати, наприклад, під час евакуації та зачистки постраждалих міст. За допомогою 3D-сканера легко створюються віртуальні копії місць злочинів, аварій, а також наявних речових доказів точно такими, якими вони були на момент сканування, без ризику забруднення чи пошкодження. 3D-дані, які отримуються, дають можливість визначити як і коли сталася подія. За лічені хвилини можна зафіксувати докази в приміщенні чи на вулиці, зокрема плями крові, діри від куль, сліди від інструментів, відбитки взуття та багато іншого. Крім того, швидке та безпечне завантаження захоплених даних у хмарне сховище дозволяє слідчим, а також уповноваженим органам та кримінальним судам отримувати доступ та обробляти дані з будь-якої точки світу. Захоплені 3D-докази є реалістичним зображенням, яке можна використовувати в судових розглядах.

Сканування об'єктів може здійснюватися такими способами: а) повітряним, за допомогою безпілотного летального апарату (наприклад «YellowScan Surveyor»); б) наземним, що здійснюється сканерними станціями на штативі («Faro Focus S Plus 350»), або портативними ручними («Artec Eva», «Scanner 3D-Forensics»), чи стаціонарними сканерами («Atos Scan box», «Solutionix D500»); в) мобільним, що встановлюється на транспортному засобі («Leica Scan & Go LLR + LP16R»). Кожен тип сканера має свою сферу застосування, відповідні технічні характеристики, переваги й недоліки [2, с. 282].

Artec 3D, провідний світовий розробник та виробник професійних 3D-сканерів та відповідного програмного забезпечення.

3D-сканер Artec Leo – це вибраний інструмент, який дозволяє сканувати докази та цілі місця злочину як у приміщенні, так і на вулиці, дуже швидко та без будь-яких попередніх знань з боку користувача. Він також є бездротовим та портативним, що робить його придатним для районів зі зруйнованою

інфраструктурою. Потім експерти-криміналісти можуть аналізувати дані, зібрані відразу ж після цього, у реалістичному кольорі та 3D-рендерингу.

У листопаді 2022 року Київський НДІСЕ отримав від Міністерства оборони Люксембургу 30 таких (вартістю понад 1,3 млн грн), а також високоточні калібрувальні набори та 5-річні ліцензії на програмне забезпечення Artex Studio для обробки й аналізу отриманих 3D-даних [3].

Заступник міністра юстиції А Гайченко наголосив, що сучасне обладнання дозволить українським фахівцям створювати високоточні 3D-моделі об'єктів та цифрові копії всіх наявних доказів для міжнародних судів. Потенційні сфери застосування цих 3D-моделей включають оцінку пошкоджень, аналіз малюнка плям крові, звіти про траєкторію кулі, документацію про розтин, презентації віртуальної реальності (VR), 3D-друковані докази і багато іншого [4].

Останнім часом спеціалісти-криміналісти проходять навчання на тренінгах. Так, спеціалісти-криміналісти відділів криміналістичного забезпечення Національної поліції опанували новітні 3D-сканери для огляду місць бойових дій та терактів у рамках проєкту «Польська допомога». У грудні 2023 року отримали лазерний 3D-сканер «Z+F Imager 5016».

У тренінгу з 3D-сканування взяли участь 14 спеціалістів-криміналістів з Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Київської, Миколаївської, Херсонської областей та Головного слідчого управління Нацполіції.

Спеціалісти-криміналісти навчилися: викорисовувати лазерні 3D-сканери в кримінальних провадженнях для швидкого збору доказів воєнних руйнувань, катастроф і терористичних атак на великій за площею і важкодоступній місцевості; застосовувати технологію для фіксації пошкоджень об'єктів критично важливої інфраструктури; документувати пошкодження багатоквартирних будинків, вулиць, торгових центрів тощо; моделювати та комбінувати зображення відсканованих об'єктів; візуалізувати та презентувати збірну модель відсканованих об'єктів для потреб правоохоронних та судових органів [5].

Отже, використання 3D-сканерів дозволить фахівцям (спеціалістам-криміналістам Національної поліції України, судовим експертам експертних установ) фіксувати воєнні злочини росіян в найкоротші терміни та з мінімальним використанням людського ресурсу. Це особливо важливо, оскільки російські війська часто обстрілюють місця скоєння

своїх злочинів повторно, коли туди прибувають поліцейські та медики для порятунку людей.

Список використаних джерел

1. Дуфенюк О.М., Марко О.І. Інноваційні технології 3D сканування в криміналістичній діяльності. *Порівняльно-аналітичне право*. №1. 2018. С. 313-315.

2. Баранчук Василь Васильович 3D сканування як спосіб фіксації на місці злочину: переваги й недоліки. *Юридичний бюлетень*. Випуск 16. 2020. С. 280-286.

3. URL: <https://monofilament.com.ua/ua/blog-novini-3d-druku-ta-additivnih-tehnologij/3d-skanuvannja-vikoristovuvatimetsja-v-ukrajini-dlja-dokumentuvannja-dokaziv-vojennih-zlochiviv>.

4. URL:https://zib.com.ua/ua/154652-ndise_otrimali_3d-skaneri_dlya_fiksacii_zlochiviv_.html

5. URL:<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3791667-policia-zastosovuvatime-3dskaneri-dla-fiksacii-naslidkiv-voennih-zlochiviv-rosian.html>

Ціпотан Юрій Павлович,

аспірант кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз
Національної академії внутрішніх справ

«СЛІДОВА КАРТИНА» В СТРУКТУРІ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ СУДДЯМИ

Корупція у діяльності судових органів є чи не найбільш суспільно небезпечним соціально-правовим явищем, широко поширеним у сфері правосуддя України.

На думку В. Трепака: «Корупція в судовій системі становить особливу небезпеку не тільки через безпосереднє зловживання владою відповідними посадовими особами, але й через пряму залежність результатів протидії корупції від їхньої діяльності. Корумпованість тих, хто сам покликаний протидіяти цьому явищу у всіх його проявах, робить завідомо безнадійними антикорупційні зусилля інших суб'єктів, дискредитує цю діяльність і ускладнює ситуацію з корупцією в країні» [1].

А. Вознюк наголошує, що корупція була, є і, очевидно, буде (принаймні в найближчому майбутньому) однією з найбільш масштабних та глобальних проблем в Україні. Попри